

Programmabegroting 2018

Versie: 4.0.0.0.0

Ambitie II Historische Omgevingskwaliteit

- Monitoren van de ontwikkelingen in de kwaliteit van het historisch stadsbeeld, in relatie tot de Subsidieregeling Historisch Stadsbeeld.
- Continueren inventariseren en waarderen van de cultuurhistorische waarden in de stad, in relatie tot de Erfgoedverordening en cultuurhistorische atlas
- Implementeren beleid wederopbouwkunst
- Per 2011 is de Subsidie Op Termijnregeling voor de casco restauratie van gemeentelijke monumenten stopgezet. Lopende dossiers worden – gezien de 15 jaar termijn van de regeling – nog over een langere periode afgehandeld.

Ambitie III Beleving

- Richting de Unescostatus voor de Limes blijft de beleving / publieksbereik van de Limes aandachtspunt.
- Richting Pilgrimjaar 2020 kennisbijdragen van Erfgoed Leiden en Omstreken. Hierin ook aandacht voor de unieke historische identiteit van Leiden, stad van kennis, cultuur en vrijheid.

Effectindicatoren bij 8B Cultureel erfgoed

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
Doel 8B1 Het Leids verleden is duurzaam ingezet als onderscheidende kracht; kennis en collecties op het gebied van cultureel erfgoed zijn bruikbaar; cultureel erfgoed is behouden voor toekomstige generaties						
8B1.a Percentage Leidenaren met belangstelling voor cultureel erfgoed	75% (2015) 77% (2017)	-	75%	-	75%	Stads- en wijkenquête
8B1.b Aantal bezoeken websites * 1.000	495 (2014) 1.646 (2015) 1.340 (2016)	1.400	1.400	1.400	1.400	ELO
8B1.c Aantal bezoekers Boisotkade	6.879 (2014) 6.624 (2015) 7.244 (2016)	7.000	7.000	7.000	7.000	ELO
8B1.d Aantal bezoekers Molen de Valk	24.297 (2014) 29.367 (2015) 30.732 (2016)	31.000	32.000	33.000	34.000	ELO

Een overzicht van realisatie- en streefwaarden van de indicatoren (ook uit vorige begrotingen) staat op [Leiden in Cijfers](#).

Beleidssterrein 8C Sport

Inleiding

De ambities op het gebied van sport en bewegen zijn vastgelegd in de Sportnota 2013-2018 *Verleiden tot bewegen* (RV 12.0118). Deze zijn gericht op:

- voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen;
- ondersteuning van sportverenigingen in hun sportfunctie en maatschappelijke functie;
- stimuleren van inwoners om meer te sporten en bewegen.

Doelen en prestaties bij 8C Sport

Doel	Prestaties
8C1 Leiden zorgt voor voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen	8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthallen, zwembaden, sportvelden, tennisbanen en overige sportaccommodaties)
	8C1.2 Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan v.w.b. de jaarschijf 2018
8C2 Leiden ondersteunt haar sportverenigingen zodat ze sterk zijn en naast hun sportfunctie ook een maatschappelijk functie vervullen	8C2.1 Ondersteunen van sportverenigingen
	8C2.2 Stimuleren en faciliteren van sportevenementen (Marathon, Singelloop) door subsidiëring
8C3 Leiden stimuleert dat alle inwoners meer sporten en bewegen	8C3.1 Organiseren van kennismakingscursussen
	8C3.3 Verstrekken van sportstimuleringssubsidies
	8C3.4 Ondersteunen en faciliteren topsport

8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties

Beheren bestaande sportaccommodaties

Voor het duurzaam instandhouden (beheren) van de sportaccommodaties vormt het in 2016 geactualiseerde en vastgestelde Beheerplan Sport 2017-2021 de basis. Dit beheerplan biedt de kaders voor het kwaliteitsniveau waarop de sportaccommodaties worden beheerd. In het beheerplan is de beoogde afstoting van enkele sportvastgoedobjecten (Tussenevaluatie Sportnota RV15.1047) verwerkt.

In 2018 wordt de vervanging van de riolering bij enkele sportaccommodaties gerealiseerd. Ook worden in 2018 de vervanging van het wettraveld (FC Roodenburg) en de vervanging van de toplagen van twee korfbalvelden (Pernix) op sportpark Noord gerealiseerd.

Voor de verschillende domeinen in de openbare ruimte zijn beleidskaders vastgesteld die aangeven welk kwaliteitsniveau de gemeente ondersteunt. Voor de recreatieve voorzieningen binnen dit programma 8 bestaat dit echter niet. In 2018 wordt dit beleidskader opgesteld waarin is opgenomen wat wel en niet tot een recreatieve voorziening behoort en wat de gemeente wel of niet hiervoor doet (bijvoorbeeld onderhoud) en welk kwaliteitsniveau hierbij nagestreefd wordt.

Exploitatie bestaande sportaccommodaties

Na een succesvolle start van de campagne Leids Water met de slogan *Ik Zwem Vandaag* worden er diverse innovatieve acties uitgevoerd om meer bezoekers naar de Leidse zwembaden te trekken.

Debiteurenbeleid

Met verenigingen die schulden hebben bij de gemeente zijn betalingsregelingen getroffen. De gemaakte betalingsafspraken worden gemonitord en bij het eventueel niet-nakomen van de afspraken, wordt er conform het vastgestelde debiteurenbeleid gehandeld.

Contracten voldoen aan het Sportbesluit

In samenwerking met de Leidse Sportfederatie (LSF) wordt het contractmanagement van de sportaccommodaties op orde gebracht teneinde te voldoen aan het Sportbesluit.

Tarieven zwembaden (losse kaartjes)

Met ingang van 2018 worden de tarieven van losse kaartjes met 5% verhoogd om de inkomsten meer in balans te krijgen met de begroting. Hiermee realiseren we tevens een deel van de taakstelling. Ook met deze tariefsaanpassing blijft de gemeente Leiden echter de goedkoopste tarieven houden in de regio.

Nieuw te bouwen sportaccommodaties

Op basis van het besluit Bestuurlijke Afweging Sportaccommodaties (RV 17.0056) van 6 juli 2017 en mede afhankelijk van zowel nadere besluitvorming eind 2017 omtrent de kaderbesluiten Topsporthal en IJshal, alsmede een uitvoeringsbesluit Nieuwbouw Zwembad Combibad De Vliet wordt in 2018 verder uitvoering gegeven aan de daadwerkelijke realisatie van deze sportaccommodaties.

Combibad

Realisatie van het Combibad De Vliet betekent de noodzakelijke vervanging van het Vijf-Meibad. Ook is een renovatie van het huidige buitenbad nodig dat aansluit bij de huidige behoefte en functionele eisen van recreatie en zwemsport(verenigingen) voor de komende decennia. Op basis van een uitvoeringsbesluit wordt daarvoor in 2018 de aanbestedingsprocedure voorbereid en in gang gezet.

IJshal

De realisatie van een nieuwe ijshal is mede afhankelijk gesteld van een regionale bijdrage. Bij het kaderbesluit wordt een definitieve keuze gemaakt voor realisatie van een 250 baan of een 333 meter baan. Op dat moment wordt duidelijkheid gegeven of en in hoeverre een gezamenlijk plan- en bouwproces met het Combibad De Vliet haalbaar is.

Voor het open houden van de bestaande ijsbaan subsidiëren wij Stichting IJshal Leiden.

Sporthal

Met de bouw van een nieuwe sporthal wordt zowel de Vijf Meihal als de 3 Octoberhal vervangen door een modern complex dat aansluit bij de huidige behoefte en functionele eisen van sportverenigingen. De nieuwe sporthal wordt tevens uitgerust voor topsport en mede gebruikt door het onderwijs. Op basis van een variantenkeuze (in een kaderbesluit) voor een (top)sporthal met 500/1000, 2000 of 3000 (plus) zitplaatsen wordt in 2018 verdere invulling gegeven aan een uitvoeringsbesluit Topsporthal.

Contourenplan buitensportaccommodaties

Met het contourenplan is in 2017 een aanzet gegeven voor het op orde brengen van de buitensportparken. In 2018 bereiden wij op basis van dit contourenplan een kaderbesluit voor met uitgangspunten voor vitale sportparken, een prioritering in de vitalisering van de sportparken en een globale raming van de benodigde middelen. Op basis daarvan kunnen uitvoeringsbesluiten worden voorbereid.

8C1.2 Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan v.w.b. de jaarschijf 2018

Verzelfstandigen tennissport

In samenwerking met de tennisverenigingen verkennen wij of – en zo ja onder welke voorwaarden – het overdragen van tennisparken aan de verenigingen goed is voor de tennissport. Het in eigen beheer / eigendom nemen van accommodaties door verenigingen leidt wellicht tot lagere onderhoudskosten en/of tot betere resultaten omdat verenigingen de accommodaties naar eigen inzichten kunnen beheren.

8C2.1 Ondersteunen van sportverenigingen

Sport en bewegen dragen bij aan gezond opgroeien, sport- en beweegprogramma's kunnen gespecialiseerde zorg beperken of effectiever maken en het sporten en bewegen helpt mensen re-integreren. Vitale sportverenigingen vervullen een belangrijke rol in de sociale infrastructuur van onze stad. De breedtesportcoördinator stimuleert samenwerking tussen verenigingen, deelt expertise en organiseert scholing. Hij organiseert maandelijks een sportcafé, waar de sport, politiek en het bedrijfsleven samenkomen. Daarnaast organiseert hij jaarlijks een sportcongres waarmee de gemeente sportbestuurders samenbrengt. Sportbestuurders kunnen hier presentaties en workshops bijwonen over bijvoorbeeld het werven van fondsen en subsidies, het krijgen van meer vrijwilligers en modern besturen.

Voetbal Vitaal

Wij zijn en blijven in gesprek met voetbalverenigingen over hun vitaliteit. Wij monitoren de met verenigingen gemaakte betalingsafspraken. Ook over hun ledenaantal en –opbouw blijven wij in gesprek met de verenigingen teneinde hun ontwikkeling in het vitaal worden te volgen. Samen met de KNVB ondersteunen wij verenigingen bij hun vitalisering. Om de voetbalsport verder te vitaliseren lossen wij – vooruitlopend op de nodige herinrichting van sportparken – ook een aantal bestaande knelpunten op met betrekking tot de accommodaties waarop zij spelen.

Wij subsidiëren de LSF. De LSF bevordert het algemene sportbelang in Leiden. Zij is het formele adviesorgaan van het college op het gebied van de sport.

8C3.1 Organiseren van kennismakingscursussen

In samenwerking met sportaanbieders en verenigingen creëren wij een sport- en beweegaanbod waarmee inwoners van Leiden op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken. De Gemeentelijke Schoolsportcommissie Leiden organiseert in dit kader kennismakingscursussen en schoolsporttoernooien. Ook voor de volwassenen wordt met het programma Sportpas jaarlijks een laagdrempelig aanbod aan cursussen opgezet.

Wij vergroten het sport- en beweegaanbod rondom scholen en stimuleren lidmaatschap van sportverenigingen en/of culturele organisaties. Dit doen wij door subsidie te verlenen aan diverse partijen in de stad voor het aanstellen van combinatiefunctionarissen. De combinatiefunctionarissen houden zich bezig met de organisatie van sport en culturele activiteiten op scholen, sportverenigingen en op pleinen in de wijk. Hiermee streven wij na dat de Leidse jeugd voldoet aan de 'Nederlandse Norm Gezond Bewegen'.

8C3.2 Stimuleren en faciliteren van sportevenementen (Marathon, Singelloop) door subsidiëring

Wij subsidiëren partners uit de stad voor het organiseren van sportevenementen, zoals de marathon en de Koningsspelen. Stichting Leiden Marathon ontvangt een extra subsidie ten behoeve van verdere professionalisering en een grotere landelijke uitstraling van het hardloopevenement. De Koningsspelen dragen bij aan sportstimulering van jeugdigen.

Voor kleinere sportevenementen is een subsidiebudget beschikbaar dat jaarlijks wordt ingezet. De Gouden Spike en het Chesstournament zijn jaarlijks terugkerende evenementen. Andere sportevenementen die de gemeente vooralsnog zelf organiseert (de Avondvierdaagse, de 5Meilooop, het Bevrijdingsvuur) worden stapsgewijs overgedragen aan Stichting Sport in Beeld. Dit past beter bij de nieuwe rol van de gemeentelijke organisatie waarin zij meer faciliterend optreedt en regie voert in plaats van zelf uitvoert. De gemeente subsidieert de jaarlijkse huldiging van de jeugdkampioenen uit Leiden.

8C3.3 Stimuleren van vernieuwende sport- en beweeginitiatieven

Ook in 2018 stimuleren wij inwoners, sportverenigingen en (maatschappelijke) organisaties om initiatieven op het gebied van sporten en bewegen te ontplooiën. Hiervoor is een stimuleringsregeling ingesteld. Het doel van deze subsidieregeling is om (meer) Leidenaren structureel (meer) aan het sporten en bewegen te krijgen en om

sportverenigingen te versterken. Wij nodigen sportverenigingen uit om hun maatschappelijke rol in de stad te vergroten. Voor 1 april en voor 1 oktober kunnen aanvragen worden ingediend.

8C3.5 Ondersteunen en faciliteren topsport

Wij ondersteunen topsporters en topsportverenigingen. Dat doen wij door Stichting Topsport Leiden (STL) te subsidiëren. STL organiseert een structureel overleg tussen de Leidse topsportverenigingen voor onder meer onderlinge afstemming, uitwisseling van ervaringen en gezamenlijke aanpak van knelpunten. Zij beheert een ondersteuningsfonds voor talenten en topsportverenigingen, zet in op verbetering van de infrastructuur onder meer door het uitbouwen van regionale trainingscentra voor rugby, waterpolo en tafeltennis en initieert en faciliteert topsportevenementen.

Effectindicatoren bij 8C Sport

Effectindicator	Realisatie	Streefwaarden				Bron
		2018	2019	2020	2021	
Doel 8C1 Voldoende kwalitatieve en kwantitatieve sportvoorzieningen						
8C1.a Rapportcijfer Leidenaren voor kwantiteit sportvoorzieningen	7,3 (2015) 7,3 (2017)	-	7,4	-	7,4	Stads- en wijkenquête
8C1.b Rapportcijfer Leidenaren voor kwaliteit sportvoorzieningen	7,1 (2015) 7 (2017)	-	7,4	-	7,4	Stads- en wijkenquête
8C1.c Aantal bezoekers zwembaden	414.000 (2014) 401.000 (2015) 390.000 (2016)	420.000	420.000	420.000	420.000	Gemeente Leiden
Doel 8C3 Voldoende sportstimuleringsactiviteiten voor Leidenaren						
8C3.a Percentage Leidenaren dat wekelijks niet sport*	47% (2015)	47%	46%	46%	46%	RIVM (wsjg - BBV)
8C3.b Percentage volwassen Leidenaren dat voldoet aan de norm gezond bewegen**	56% (2015) 63% (2017)	60%	60%	60%	60%	Stads- en wijkenquête

* Sportnorm tot 2016: Percentage Leidenaren dat minimaal 12 keer per jaar sport (was 67% in 2015). Op grond van de herziene BBV is de verplichte indicator vanaf 2017 het percentage Leidenaren dat niet sport op basis van definitie minimaal 1 keer per week oftewel 52 x per jaar. Dat was 47 procent in 2015.

**Norm gezond bewegen (beweegnorm): volwassenen moeten minimaal vijf dagen van de week minstens 30 minuten matig intensief actief zijn, kinderen zeven dagen per week minimaal een uur matig intensief actief.

Een overzicht van realisatie- en streefwaarden van de indicatoren (ook uit vorige begrotingen) staat op [LeideninCijfers](#).

Beleidsterrein 8D Recreatie

Doelen en prestaties bij 8D Recreatie

Doel	Prestaties
8D1 Voldoende recreatieve mogelijkheden voor Leidenaren	8D1.1 Beheer en exploitatie van Jeugdorp Zuid-west
	8D1.2 Beheer en exploitatie van volkstuinten
	8D1.3 Verstrekken van subsidie aan amateurtuinders
8D2 Voldoende onderscheidende evenementen ter versterking van de levendigheid in de stad, het aantrekken van extra bezoekers en versterking van de lokale economie	8D2.1 Evenementencoördinatie
	8D2.2 Be/afhandelen van aanvragen evenementenvergunning
	8D2.3 Ondersteunen van de drie grootschalige en overige evenementen
	8D2.4 Verstrekken van evenementensubsidie
	8D2.5 Meerjarige resultaatafspraken met organisatoren van identiteitsversterkende evenementen

8D2.1 Evenementencoördinatie

Voor de grotere B- en C-evenementen worden coördinatieoverleggen gevoerd met politie, brandweer, GHOR, de organisator, een vertegenwoordiger van de betreffende bewonersvereniging en de betrokken gemeentelijke afdelingen.

In 2018 zal het evenementenbeleid geëvalueerd worden.